

Svit

életeket ment

A RÁK ELŐTT JELENTKEZ
ELVÁLTOZÁSOK, VALAMINT A
VASTAG- ÉS VÉGBÉLRÁK SZ
RÉSÉT ÉS KORAI FELISMERÉSÉT
SZOLGÁLÓ ÁLLAMI SZERZŐDÉS PROGRAM

Itt az idő, hogy gondoljon magára.

Vastag- és végbélrák – a rejtett gyilkos

Vastag- vagy végbélrákot Szlovéniában évente körülbelül 1400 személynél diagnosztizálnak. Sajnos sokan meg is halnak – mert a betegséget túl későn fedezik fel. A vastag- és a végbélrák hosszú éveken át lassan alakul ki, látható jelek nélkül, amikor viszont komolyabb panaszok jelentkeznek, a betegség általában már előrehaladott szakaszban van, ami megnehezíti a gyógyítási folyamatot.

Amennyiben időben felfedezzük, nem csak teljesen gyógyítható a vastag- és a végbélrák, hanem megelőzhető is, ha felismerjük és eltávolítjuk a bél nyálkahártyáján keletkezett, a rák előtt jelentkező elváltozásokat – a polipokat.

A külföldi és szlovéniai orvosok sok éves tapasztalatai azt mutatják, hogy rendszeres rejtett székletvér-vizsgálattal a vastag- és a végbélrák problémája lényegesen csökkenthető. Ez a vizsgálat ugyanis lehetővé teszi a polipok időben való felismerését és eltávolítását valamint a betegség kezdő szakaszban való felfedezését, ami így teljesen gyógyítható.

Ebből a célból Szlovéniában 2009 óta működik a Svit Program, amely az 50 és a 74 év közötti férfiakat és nőket szólítja meg.

A Svit Programban való részvételt az alap egészségbiztosítás fedezi, a program költségei a Szlovén Egészségügyi Intézetet terhelik.

A program a Szlovén Köztársaság Egészségügyi Minisztériuma védnöksége alatt működik, kivitelezője pedig a Közegészségi Nemzeti Intézet.

Rendszeres vizsgálattal megmentheti az egészségét és az életét!

NE DOBJA EL A MEGHÍVÓT – VEGYEN RÉSZT A VIZSGÁLATON!

A VASTAG- ÉS A VÉGBÉLRÁK NAGYON GYAKORI ÉS ALATTOMOS BETEGSÉG, AMELY A SZERVEZETBEN TÖBB ÉVEN ÁT LASSAN ALAKULHAT KI, LÁTHATÓ JELEK NÉLKÜL

A Svit Program keretében az elmúlt években számos olyan embernél találtunk polipokat vagy fedeztük fel a daganatos megbetegedés korai szakaszát, akik nem is gondoltak arra, hogy betegek lehetnek. Ők a legjobb tanúk arra, milyen fontos szerepet játszik a már számos ember életét megmentő Svit Program.

Amikor meghívót kaptam a Svit Programon való részvételre, akkor nagyon gyorsan elfogadtam a meghívást, mivel teljesen egészségesnek éreztem magam. A szűrés elvégzése után pozitív lett a leletem. Vért találtak a székletemben! Ezután kolonoszkópiát végeztek rajtam, mivel rákot fedeztek fel a vastagbelemen és a további vizsgálatok kimutatták, hogy a rák a májra is áttért. Ezért megoperáltak és gyógykezelésen vettem részt. Manapság újra egészséges vagyok, teljes és boldog életet élek, amiért a Svit Programnak tartozom hálával!

Samo Podgornik

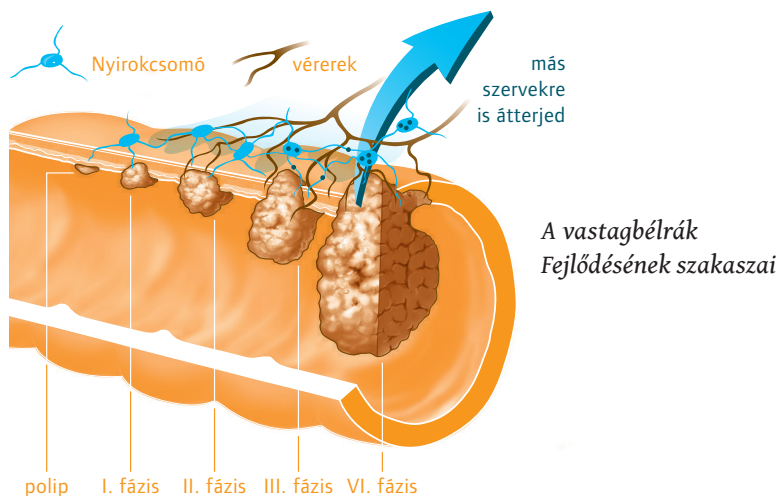

Az egészségért mindenképp érdemes tenni. Én szerencsére egészséges vagyok – ennek ellenére rendszeresen részt veszek a Svit Program vizsgálatain, mert egészséges akarok maradni. Amikor ismerjük a módszert, amivel elkerülhetünk egy alattomos betegséget, akkor az egyetlen bölcs dolog, hogy azt ki is használjuk!

Viki Grošelj, alpinista

A betegség folyamata

A vastag- és végbélrák azonos arányban fordul elő úgy a férfiak, mint a nők körében. Ez a fajta daganat leggyakrabban a nyálkahártyán keletkező, a rák előtt jelentkező elváltozásokból – polipokból – alakul ki. Az egyébként veszélytelen polipok sejtjei az évek alatt annyira megváltozhatnak, hogy a polipból rák keletkezik. A betegség lassan és rejtetten fejlődik. Ameddig a rák csak a polipra korlátozódik, az eltávolítása egyszerű és nincs szükség további onkológiai kezelésre. De ha a betegség már továbbfejlődött, és az ereken és a nyirokcsomókon keresztül bekerült a szervezetbe, a kezelés sokkal nehezebb és sajnos gyakran nem igazán sikeres. Ezért a vastagbél bármilyen elváltozását minél előbb ki kell deríteni!

A rák kialakulásának kockázatát a következők növelik:

krónikus bélyulladások, öröklött hajlam a polipok kialakulására, dohányzás, alkoholfogyasztás, túl kevés mozgás, kiegyensúlyozatlan táplálkozás, magas testsúly és a vörös hús túlzott fogyasztása.

Ki a leginkább veszélyeztetett?

A vastag- vagy a végbélrák kialakulásának kockázata az életkorral növekszik. A betegség a legtöbb esetben az 50 év feletti korosztályt érinti, azonban a fiatalabb életkor sem jelent biztosítékot.

Különösen a következő emberek veszélyeztetettek:

- Azon betegek legközelebbi rokonai, akik vastagbél- vagy végbélrákban 60 éves koruk előtt betegedtek meg (ha az apa, az anya vagy a testvérek betegedtek meg),
- Krónikus bélgyulladásban szenvedők és
- Azok a betegek, akiknél már bélpolipokat fedeztek fel.

MIVEL A SZERVEZETBEN AZ ELVÁLTOZÁSOK NEM OKOZNAK ÁLLANDÓ VÉRZÉST, NAGYON FONTOS, HOGY A SVIT PROGRAMBAN MINDEN KÉT ÉVBEN RÉSZT VEGYEN. EZZEL NÖVELI AZ ESETLEGES VÉRZÉS IDŐBELI FELFEDEZÉSÉNEK LEHETŐSÉGÉT. .

Amikor anyám megtudta, hogy vastagbélrákja van, azonnal megindult a 2 évig tartó, intenzív kezelés. Még az alternatív gyógyítási módszereket is igénybe vette. De sajnos, már túl késő volt. 20 éves voltam, amikor elveszítettem az édesanyámat. Úgy gondolom, hogy a megfelelőbb életmód és a korábbi vizsgálat megmenthette volna az életét.

Katja Lihtenvalner

Hogyan vehet részt a Svít Programban

1. Minél előbb töltsd ki és írd alá a Szándéknyilatkozatot a Svít Programban való önkéntes részvételről, majd küldje el a Svít Program címére.
2. Amennyiben teljesíti a szűrőprogramban való részvétel kritériumait, két, székletminta-vételhez szükséges készletet küldünk postán. A saját otthonában kényelmesen, az utasítások alapján összeállított két székletmintát a mellékelt borítékban leadja a legközelebbi postán.
3. A Svít Program laboratóriumában a mintákat átvizsgáljuk, hogy megállapíthassuk, van-e esetleg vér a székletmintájában.
4. A vizsgálat leletét körülbelül egy héten belül postai úton küldjük meg.

Ha a székletminta nem tartalmaz vért, a lelet **negatív** lesz.

Ez azt jelenti, hogy a bélrendszerben valószínűleg semmi különös sem történik – a következő vizsgálatra ismét két év múlva hívjuk, majd utána, egészen 74 éves koráig két évente fogunk meghívót küldeni. Sajnos, egyetlen vizsgálat sem teljesen megbízható, ezért figyelemmel kell kísérni a test működését, főleg a székelést.

A Svít Program megmentette az életemet, mert a munkatársai kitaratóak voltak; ezért örökké hálás leszek nekik. A kolonoszkópia után számomra megállt az idő, a rák diagnózisa lassú, csendes léptekkel érkezett. Aztán minden hihetetlenül gyorsan történt: a kórház, a műtét, a leletek. A történeteket még most is nehezen fogom fel. A sors úgy akarta, hogy nem valósult meg a legborzasztóbb forgatókönyv. A székletminta-vétel meghívóját ne dobja a szemetesbe, mentse meg az életét Ön is!

Marija Hrvatin

Mi jelzi, hogy a bélrendszerben elváltozások vannak

- Látható vér a székletben,
- Székelés megváltozása (nagyon vékony széklet, székrekedések, amelyeket hasmenések követnek, fekete színű széklet),
- Erős és ismétlődő hasfájdalmak és
- Nem szándékos fogyás.

HA A LEÍRT TÜNETEKET ÉSZLELI, AZONNAL FORDULJON VÁLASZTOTT KEZELŐORVOSÁHOZ.

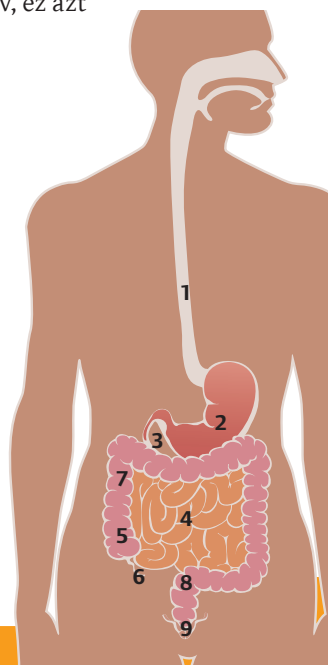
Mi van akkor, ha vért találunk a székletben?

Ha a Svit Program keretében végzett vizsgálat lelete pozitív, ez azt jelenti, hogy a székletmintájában vért találtunk. Ez semmiképp sem azt jelenti, hogy Ön rákban szenved, hanem azt, hogy a bélben vérzés alakult ki. Ennek okát azonnal meg kell állapítani.

A vastagbél részletes vizsgálatát, amely megmagyarázza a vérzés okait, kolonoszkópiának nevezzük.

A vérzést leggyakrabban polipok okozzák, amelyek olyan nyálkahártya-szövödmények, amelyekből egy idő múlva rák alakulhat ki. Időzített bombának is nevezhetjük őket, ezért okvetlenül el kell távolítani ezeket.

1 nyelőcső; 2 gyomor; 3 patkóbél;
4 vékony bél; 5 vakbél; 6 féregnyúlvány;
7 vastagbél; 8 végbél; 9 végbélnyílás

Kolonoszkópia

A Svit Program eddigi tapasztalatai kimutatták, hogy a Svit Programban résztvevő emberek körülbelül 6 százalékánál a székletmintában vért találunk. Mindazoknak, akiknek a rejtett székletvér-vizsgálat lelete pozitív, javasoljuk, hogy a Svit Program keretében végezzék el a kolonoszkópiás vizsgálatot. Ennél a vizsgálatnál a szakorvos egy hajlékony, ujjvastagságú, kis kamerával felszerelt csővel átvizsgálja a páciens vastagbelét, amelyet a vizsgálat előtt alaposan át kell tisztítani.

Ha az orvos polipokat tapasztal, azokat a legtöbb esetben már a vizsgálat alatt, teljesen fájdalommentesen el tudja távolítani.

Amennyiben kolonoszkópiára van szükség, először látogassa meg a kiválasztott kezelőorvosát, amellyel közösen elkészítik a Svit Program keretében elvégzendő vizsgálat tervét. Utána hívja fel a Svit Program hívóközpontját, hogy egyeztetik a vizsgálat időpontját, amelyre valamelyik, Szlovénia szerte elhelyezett Svit kolonoszkópiás központban kerül majd sor. Ezek olyan diagnosztikai központok, amelyek megfelelnek az effajta vizsgálatok végzésére vonatkozó legszigorúbb minőségi kritériumoknak.

A vizsgálat egy kicsit kellemetlen, de a legtöbb beteg számára fájdalommentes.

Mi van akkor, ha kiderül, hogy rákos?

Ha a részletes vizsgálat során kiderül, hogy a bélben rákos elváltozások észlelhetők, a kezelést azonnal megkezdjük. A gyógyítás folyamatát a rákkezelésre szakosított orvosok irányítása alatt és a beteg kiválasztott kezelőorvosával együttműködve történik.

A modern orvostani ismereteknek és gyógyítási módszereknek köszönhetően manapság a vastag- vagy a végbélrák teljesen gyógyítható – ha csak elég korán felfedezzük. Minél előbb – annál jobb!

A SVIT PROGRAM BEVEZETÉSE ELŐTT SZLOVÉNIÁBAN A VASTAGBÉLRÁKOS ESETEKCSUPÁN 12 %-ÁT ISMERTÉKFEL MÉG A KORAI STÁDIUMÁBAN – A SVIT PROGRAM KERETÉBEN PEDIG A DAGANATOS MEGBETEGEDÉSEK TÖBB MINT 70 %-ÁT ABBAN A SZAKASZBAN ÁLLAPÍTJUK MEG, AMELYBEN MÉG NINCS SZÜKSÉG ONKOLÓGIAI KEZELÉSRE.

NE FÉLJEN A TESTÉBEN LÉVŐ VILÁGTÓL! VIZSGÁLTASSA KI MAGÁT ÖN IS!

A rendszeres rejtett székkletvér-vizsgálat egy jelentős egészségügyi beruházást jelent. Ezért is fontos, hogy eleget tegyen a Svit Program minden meghívásának.

Néha kissé felelőtlenül viszonyulunk az egészségünkhöz és a szűrést folyton halogatjuk, mint valami kellemetlen kötelezettséget. De végezzük el inkább ma, minthogy holnapra halasszuk! A rák miatt sajnos már sok szívemnek kedves embert vesztettem el, ezért jól tudom, hogy ha bármelyik családtagunk megbetegszik, akkor annak az összes többi családtagra nézve is nagyon súlyos következményei vannak. Ha Önnek is fontos szerettei egészsége, akkor az ő aggodalmaikat is át tudja érezni. Nekik sem mindegy, hogy Önnel mi történik. Használja ki a kapott nagyszerű lehetőséget, hogy megőrizheti egészségét!

Silvestra Brodnjak

Hogyan kerüljük el a betegség kialakulását

- Rendszeresen vegyünk részt a Svit Programban és más szűrőprogramban.
- Döntsünk az egészséges életmód mellett. Mozogjunk sokat, őrizzük meg a normális testsúlyt, egészségesen táplálkozzunk.
- Mondjunk le a dohányzásról, túlzott alkoholfogyasztásról és más káros szokásról.
- Hallgassunk a testünkre és bélpanaszok esetén keressük fel a kezelőorvosunkat.
- Ilyen cselekvésre másokat is buzdítjuk.

A Svit Programnak köszönhetően időben diagnosztizálták nálam a rákot, amit aztán sikeresen legyőztem. Mindenkinek, aki megkapta a szűrővizsgálatra szóló meghívóját, azt javaslom – fogadja el! Csak egy kis elhatározás kell ahhoz, hogy meggyőződjön róla, rendben van-e az egészsége. A rendelkezésünkre álló betegségmegelőző szűrőprogram felbecsülhetetlen értékű.

Marija Lili Gričar

A Svit Program megkezdése előtt a vastag- és végbélrákos esetek kétharmadát késői fázisban fedeztük fel, amikor a gyógyítása már kevésbé sikeres. E szűrőprogram keretén belül a rákot sokkal korábban fedezzük fel, gyakran olyan korán, hogy már a kolonoszkópia során el tudjuk távolítani és nincs szükség műtétre.

Prim. Milan Stefanovič, gastroenterolog

A rák előtt jelentkező elváltozások, valamint a vastag- és végbélrák szűrését és korai felismerését szolgáló állami szűrőprogramról

Az állami szűrőprogramot azért neveztük el Svit Programnak (svit – hajnal), mert a rák előtt jelentkező elváltozások korai felismerésével csökkenthetjük a vastag- és a végbélrák kialakulását, valamint növelhetjük a rákos betegek túlélési lehetőségét.

A program a Szlovén Köztársaság Egészségügyi Minisztériuma és a Szlovén Egészségbiztosítási Intézet támogatásával jött létre. A Svit Programban való részvételt az alap egészségbiztosítás fedezi. A programba minden 50 és 74 év közötti nőt és férfit hívunk meg. A Svit Program keretében a vizsgálatot minden két évben kell megismételni, míg be nem tölti a 74 évet.

A Svit Program minőségi egészségügyi szolgáltatás, amely követi az Európai Bizottság ajánlásait és figyelembe veszi a korszerű szakma ismereteit, valamint a rák előtt jelentkező elváltozások és a rák korai felismerését szolgáló, az Európai unió országaiban és világszerte működő, legsikeresebb prevenció programok tapasztalatait. A Svit Program biztosítja az összes szolgáltatás, úgy a szűrő- és a diagnosztikai folyamatok, mint a felismert rák kezelésének magas minőségét.

A programba való részvételre és a rejtett székletvér-vizsgálatra szóló meghívókat kétévenként küldjük ki. A székletminták vizsgálatát a Svit Program laboratóriumában végezzük egész Szlovénia részére. A pozitív eredményű leletekről a résztvevőket és kezelőorvosait, a negatív eredményről pedig csak a résztvevőket folyamatosan értesítjük. A kiválasztott kezelőorvosoknak minden betegükről, amely részt vett a programban, évente egyszer értesítést küldünk.

A kolonoszkópiát, Szlovénia-szerte külön erre a célra létrehozott központokban, belgyógyászati szakorvosok – gasztroenterológusok és sebészek végzik. Az eltávolított szöveteket hisztopatológus szakorvosok vizsgálják. A kezelést különböző egészségügyi központok szakemberei végzik.

A Svit Program szakmai minőségét programtanács felügyeli, amely tagjai a különböző szakma elismert szakemberei. A Svit Program kivitelezője, vezetője és koordinátora a Közegészségi Nemzeti Intézet, a program megvalósításánál pedig Szlovénia számos egészségügyi intézmény személyzete is közreműködik.

A Svit programmal kapcsolatos további információért:

- Felhívhatja a Svit Program hívóközpontját a 01/620 45 21-es számra minden nap 9. és 14. óra között;
- Írhat a Program Svit, p. p. 241, 1001 Ljubljana vagy a svit@nijz.si címre, illetve faxüzenetet küldhet a 01 620 45 29-es számra;
- Meglátogathatja a Svit Program honlapját www.program-svit.si;
- Felkeresheti egészségháza prevenciók központjában található Svit-pontot vagy
- Meglátogathatja választott kezelőorvosát.

Kívánságára a Svit Program anyagát olasz, magyar, angol, albán vagy horvát nyelven is továbbíthatjuk. A hanganyag és a szlovén jelnyelvi anyag a www.program-svit.si honlapon érhető el, ahol további érdekes információ is rendelkezésre áll.

Reméljük, hogy már most a Svit Programban való részvétel mellett döntött.

A bölcs döntéshozatal reményében tisztelettel üdvözöljük.

A Svit Program munkatársai

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Program Svit

P.P. 241, 1001 Ljubljana
telefon 01/620 45 21
telefaks 01/620 45 29
svit@nijz.si
www.program-svit.si